

Sygn. akt XVI GC 533/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XVI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Dzierżko

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2020 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w P.

o ustalenie

w przedmiocie wniosku powoda o zabezpieczenie powództwa

postanawia:

oddalić wniosek.

SSO Beata Dzierżko

Sygn. akt XVI GC 533/20

UZASADNIENIE

Pozwem z 27 kwietnia 2020 r., zmodyfikowanym pismem datowanym na 27 maja 2020r., skierowanym przeciwko (...) S. A. w P., powód (...) sp. z o. o. w B. wniósł o ustalenie, że jest właścicielem wskazanej w żądaniu prasy stanowiącej część składową linii produkcyjnej oraz nieruchomości położonej przy ul. (...) w B. Jednocześnie wraz z pozwem, powód złożył wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez uregulowanie praw między stronami na czas postępowania poprzez określenie, że wskazana prasa jest własnością powoda, bowiem stanowi część składową linii produkcyjnej oraz nieruchomości położonej przy ul. (...) w B., której właścicielem jest powód oraz zakazanie pozwanemu na czas trwania postępowania podejmowania jakiegokolwiek czynności mającej na celu odebranie przedmiotu leasingu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zajmuje się produkcją soków owocowo-warzywnych i jest właścicielem nieruchomości przy ul. (...) w B.. Powód podniósł, że w okresie od 28 kwietnia 2008 r. do 30 sierpnia 2017 r. teren opisanej nieruchomości zajmowała na podstawie umowy dzierżawy spółka (...) sp. z o.o. w W.. 30 sierpnia 2017 r. nastąpiło wydanie nieruchomości przez spółkę (...) powodowej spółce. Zdaniem powoda, na skutek wydania tej nieruchomości, powód stał się właścicielem wszelkich naniesień i ulepszeń dokonanych przez dzierżawcę. Skoro prasa jest częścią składową gruntu, to zdaniem powoda, on jest jej właścicielem, a obawa jej odebrania wskazuje na istnienie interesu prawnego w ustaleniu prawa własności powoda. Dodatkowo, prasa jest częścią składową linii produkcyjnej, jest połączona z innymi prasami i z całą linią produkcyjną znajdującą się w halach produkcyjnych. Hala produkcyjna natomiast stanowi zamknięty budynek. W przypadku zabrania tej prasy doszłoby do uszkodzenia innych elementów całej linii, fundamentów, maszyn, systemu monitorującego.

Uzasadniając interes prawny powód wskazał, że pozwany jako finansujący wezwał go do zwrotu wskazanej prasy jako przedmiotu leasingu, co uzasadnia obawę powoda jej odebrania. Zdaniem powoda uzasadnia to interes prawny w ustaleniu prawa własności prasy oraz nieważności wskazanych umów leasingu i sprzedaży.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek był niezasadny i nie zasługiwał na uwzględnienie.

Stosownie do art. 730 i 730¹ k.p.c. przesłankami ustawowymi zabezpieczenia roszczenia są uwiarygodnienie roszczenia, tj. uprawdopodobnienie jego zasadności oraz uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Tak wskazane warunki dopuszczalności zabezpieczenia muszą istnieć łącznie, co oznacza, że brak chociażby jednej z nich powoduje, że zabezpieczenie roszczenia jest niedopuszczalne.

Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia odpowiada obowiązkowi uprawdopodobnienia wiarygodności roszczenia. Uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, przy uwzględnieniu treści art. 243 k.p.c. oznacza, że uprawniony przedstawił i należyte uzasadnił twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Sąd na etapie postępowania zabezpieczającego nie rozpoznaje meritum sporu, a ocenia jedynie wiarygodność istnienia i wymagalności roszczenia na podstawie posiadanego materiału procesowego.

W świetle tak przedstawionych przesłanek zabezpieczenia należało uznać za uprawdopodobnione roszczenie z wyraźnym podkreśleniem, iż Sąd opierał się wyłącznie na twierdzeniach i dowodach przedstawionych przez powodową spółkę, zainteresowaną niewątpliwie w jednostronnym opisanu stanu faktycznego, nie wyjaśniającym chociażby okoliczności objęcia w posiadanie spornej prasy poza odwołaniem się do wypowiedzenia umowy dzierżawy spółce, która dysponowała wskazaną prasą.

W związku z tym, że roszczenie oparte zostało na normie wywiedzionej z art. 189 k.p.c. uprawniony powinien uprawdopodobnić interes prawny w ustaleniu istnienia lub nieistnienia określonego stosunku prawnego lub prawa. Interes prawny zachodzi zaś wtedy, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się orzeczenia ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Konieczne jest nadto uprawdopodobnienie, że strona powodowa ma interes prawny w skierowaniu powództwa przeciwko konkretnemu pozwanemu, tj. osobie, która niekoniecznie będąc stroną stosunku prawnego lub prawa objętego petitum pozwu, pozostaje w takim związku z tym stosunkiem prawnym, że stwarza przynajmniej potencjalne zagrożenie prawnie chronionym interesom powoda, a nadto nie zachodzi możliwość wysunięcia żądania dalej idącego, w ramach którego przesłankowo przesądzona zostałaby również kwestia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego czy prawa (por. m.in. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1995 r., III CZP 176/94, OSNC 1995, Nr 5, poz. 74; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2000 r., I CKN 853/98).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy uznać, że uprawniony uprawdopodobnił roszczenie objęte pozwem.

W ocenie Sądu, w oparciu o przedstawione kopie dokumentów dołączone do pozwu można stwierdzić, iż powód ma interes prawny w ustaleniu, że opisana prasa jest jego własnością. Po pierwsze z dołączonych wydruków i kopii dokumentów wynika, że powód jest właścicielem nieruchomości położonej przy ul. (...) w B.. Dalej uprawdopodobniono, że powoda oraz spółkę (...) sp. z o.o. w W. łączyła umowa dzierżawy opisanej nieruchomości, która 10 sierpnia 2017 r. została wypowiedziana przez powoda ze skutkiem na 31 sierpnia 2017r. Umowa dzierżawy obowiązywała między stronami od 28 kwietnia 2003r. Powód uprawdopodobnił, że protokołem z 30 sierpnia 2017 r. (...) zwróciła mu opisane nieruchomości stanowiące przedmiot dzierżawy wraz z budynkami i budowlami, stanowiącymi własność wydzierżawiającego oraz nowymi naniesieniami w postaci budowli, budynków, inwestycji, maszyn i urządzeń, które są trwale z gruntem i budynkami związane, a które to budynki zostały zakupione i zamontowane przez dzierżawcę. Jednocześnie, powód uprawdopodobnił, że spółka (...) zawarła z pozwanym umowę sprzedaży i leasingu z 24 czerwca 2014r., przedmiotem których była m.in. sporna prasa opisana w pozwie. W

związku z czym właścicielem prasy stał się pozwany, podczas gdy spółka (...) przekazała prasę wraz z gruntem powodowi. Następnie, powód uprawdopodobnił, że przedmiotowa prasa jest elementem stale związanym z całą linią produkcyjną. Powód przedłożył w tym celu sprawozdanie z zabezpieczenia dowodu sporządzone na użytek innego postępowania, mające dotyczyć prasy analogicznej do tej, która jest przedmiotem pozwu oraz zdjęcia. Wskazane dowody uprawdopodobniają twierdzenie powoda, że wskazana prasa nie może być odłączona od linii produkcyjnej i budynku bez zmiany konstrukcji budynku.

W tym stanie rzeczy, niewątpliwie powód ma interes prawny w ustaleniu, że jest właścicielem prasy Prasa (...), numer fabryczny (...), rok produkcji (...) która stanowić ma część składową linii produkcyjnej oraz nieruchomości położonej przy ul. (...) w B.. W świetle utrwalonego orzecznictwa i doktryny powód posiada interes prawny wówczas, gdy powództwo o ustalenie jest jedynym i niezbędnym środkiem ochrony jego praw. Na obecnym etapie, nie da się stwierdzić, by powód miał roszczenie dalej idące. Zatem na podstawie przedłożonych dokumentów oraz twierdzeń, Sąd doszedł do przekonania, że powód ma interes prawny w wytoczeniu niniejszego powództwa o ustalenie. Zatem roszczenie zostało uprawdopodobnione.

Jednakże ponownie należy podkreślić, że istotą postępowania zabezpieczającego, jako postępowania incydentalnego, nie jest uznanie dochodzonego roszczenia za udowodnione, ale jedynie za uprawdopodobnione, czemu służy dokonywana przez sąd jedynie pobieżna analiza dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego, bez możliwości przedstawienia stanowiska przez pozwanego.

Niezależnie od powyższego, nie uprawdopodobniono drugiej przesłanki udzielenia zabezpieczenia, tj. interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Interes prawny w sprawach o ustalenie zachodzi wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Cel postępowania należy w niniejszej sprawie rozumieć jako realizację ochrony prawnej polegającej na ustaleniu nieistnienia stosunku prawnego. Zdaniem Sądu, cel niniejszego postępowania nie jest zagrożony. Uprawniony nie zdołał tego uprawdopodobnić. W ocenie Sądu, brak jest realnych przesłanek w stwierdzeniu, że pozwany będzie zmierzał do odebrania przedmiotowej prasy. Powód wprawdzie przedstawił pismo pozwanego z 9 marca 2020 r. wzywające do zwrotu pras, które zdaniem pozwanego stanowią jego własność, w tym wymieniono prasę objętą niniejszym powództwem. Jednakże jest to niewystarczające do stwierdzenia, że pozwany będzie dochodził ich zwrotu i do tego zmierza. Powód odpowiedział na wskazane pismo pozwanego, wskazując argumentację analogiczną jak w niniejszym pozwie. Brak jest przy tym informacji, czy pozwany zanegował w jakiegokolwiek formie stanowisko powoda, w tym podtrzymał żądanie zwrotu omawianych pras i podjął konkretne działania zmierzające w tym kierunku. Twierdzenia powoda dotyczące obawy odebrania prasy przez pozwanego, powołane w pozwie, na obecnym etapie mają zatem charakter abstrakcyjny skoro omawiana prasa stanowi część integralną budynku, nieruchomości i linii produkcyjnej. Twierdzenia powoda o tym, że pozwany niezwłocznie rozpocznie demontaż wskazanej prasy z linii produkcyjnej znajdującej się na nieruchomości powoda są zbyt daleko idące i nieoparte żadnymi dowodami uprawdopodobniającymi taki stan rzeczy. Wskazać należy, że głośne obawy powoda nie są wystarczające do ustalenia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Powód nie uprawdopodobnił, w jaki sposób jego interesy mogą być zagrożone. Zdaniem Sądu, obawy wnioskodawcy nieoparte żadnymi działaniami, są niewystarczające. Sąd dokonując oceny przesłanki istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, nie może kierować się niczym nieopartymi twierdzeniami powoda, lecz konieczne w tym zakresie są dowody przynajmniej uprawdopodobniające zagrożenie interesów powoda. Wskazać należy, iż subiektywne opinie uprawnionego nie mogą stanowić przesłanki do udzielenia zabezpieczenia.

Również nieuzasadniona pozostaje obawa powoda co do zastosowania treści przywołanych w pozwie przepisów z umowy leasingu. Powód wskazał, że obawia się wszczęcia przez pozwanego czynności dotyczących odebrania przedmiotu leasingu określonych w VII rozdziale w pkt 22.5 i pkt 22.6 umowy leasingu. Po pierwsze powód nie jest stroną tej umowy, co wskazuje na brak interesu. Stroną umowy jest były dzierżawca powoda. Po drugie, pozwany w

żaden sposób nie ujawnił woli zastosowania środków prawnych określonych w treści tych przepisów, a powód tego nie uprawdopodobnił. Stąd też również i ta obawa powoda pozostaje obecnie wyłącznie hipotetyczna.

Interes prawny nie może opierać się tylko na tej podstawie, że istnieje teoretyczna możliwość omawianego działania przez pozwanego. W tym stanie rzeczy, należy zwrócić uwagę, że argumentacja powoda ma charakter jedynie ściśle hipotetyczny, a nie realny i nie ma poparcia w dowodach dołączonych do treści wniosku. Wobec czego, należało uznać, że powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Odnosząc się na koniec do sposobu zabezpieczenia, należy jeszcze stwierdzić, iż zgodnie z art. 731 k.p.c. zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba, że ustawa stanowi inaczej. Fakt, że zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, wynika z funkcji postępowania zabezpieczającego, która polega na udzielaniu ochrony prawnej o tymczasowym charakterze. Zastosowanie zabezpieczenia w takiej formie, która stanowiłaby de facto zaspokojenie dochodzonego w postępowaniu sądowym roszczenia, oznaczałaby uzyskanie przez uprawnionego ochrony prawnej, zrównanej ze skutkami orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, jeszcze przed ostatecznym rozstrzygnięciem sporu sądowego. Prowadziłoby to do nadmiernego uprzywilejowania uprawnionego i stwarzało jednocześnie zagrożenie interesów obowiązane, związane z ryzykiem wykonania obowiązku nałożonego przez sąd przy dokonaniu zabezpieczenia.

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy, należy stwierdzić, że złożony wniosek o zabezpieczenie de facto zmierza do zaspokojenia roszczenia. Powód w punkcie 1 wniosku o zabezpieczenie żąda bowiem ustalenia, że przedmiotowa prasa stanowi jego własność, co jest również przedmiotem żądania pozwu, a zatem gdyby roszczenie zabezpieczono w ww. sposób, to powód uzyskałby pełną ochronę prawną, bez przeprowadzonego postępowania dowodowego, obciążając w ten sposób pozwanego. Drugi ze wskazanych sposobów uniemożliwia pozwanemu zastosowanie wskazanych przepisów umowy leasingu, co z kolei również zmierzałoby do uzyskania pełnej ochrony prawnej przez powoda i ingerowałoby w wolę stron, jaką jest swoboda umów.

Tym samym, w wyniku udzielonego zabezpieczenia, pozwany nie miałby prawnej możliwości do realizacji wszystkich uprawnień wynikających z umowy leasingu, w tym do dochodzenia swoich roszczeń na ich podstawie. Ponadto, ustalenie, że prasa będąca przedmiotem żądania stanowi własność powoda w całości regulowałaby stosunki między stronami, a tym samym prowadziłoby do zaspokojenia w pełni wszystkich roszczeń powoda, co niweczyłoby cel niniejszego postępowania. Zmierzałoby to również do nadmiernego obciążenia pozwanego, przy jednoczesnym uprzywilejowaniu powoda.

Mając na względzie, iż art. 730¹ k.p.c. do udzielenia zabezpieczenia wymaga uprawdopodobnienia roszczenia, jak i interesu prawnego brak jest podstaw do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

SSO Beata Dzierżko

ZARZĄDZENIE

(...)